

kolokwium – PAiR /ćwiczenia, III rok):

Grupa 1,2- poniedziałek 15.12.2014, s. 226, godz. 9⁴⁵
Grupa 3 – poniedziałek 15.12.2014, s. 226, godz. 11³⁰

czas- 90 min.

Zestaw III

Teoria

1. Układ zamknięty w wersji rozwiniętej (bloki: obiektu, regulatora, elementów pomiarowych, układów wykonawczych, nadajnika wielkości sterującej). Krótki opis zadań poszczególnych układów wchodzących w skład układu blokowego. Narysować prosty schemat techniczny dowolnego układu sterowania (np. regulacja temperatury w piecu oporowym, regulacja poziomu w zbiorniku).
2. Na przykładzie elementu inercyjnego I rzędu wyjaśnić pojęcie: równania opisującego, transmitancji, charakterystyki statycznej oraz dynamicznej (skokowej).

Zadania

1. Dwa obiekty połączone w układzie ujemnego sprzężenia zwrotnego (znak przy torze sprzężenia zwrotnego w węzle sumacyjnym -):

Transmitancja toru głównego	Transmitancja w torze sprzężenia zwrotnego
$G_1(s) = \frac{1}{2s}$	$G_2(s) = 2$

Narysuj schemat połączeń, oblicz transmitancję zastępczą, wyprowadź równanie opisujące dla układu i narysuj jego odpowiedź na wymuszenie sygnałem:

$$x(\tau) = 3 \cdot 1(\tau)$$

Narysuj również przebieg sygnału wejściowego ($1(\tau)$ - skok jednostkowy).

2. Zbiornik cylindryczny o objętości 80 dm^3 i przekroju poprzecznym 10 dm^2 jest napełniany przez pompę o stałej wydajności: $0,5 \text{ dm}^3/\text{s}$, a opróżniany przez pompę o stałej wydajności: $1 \text{ dm}^3/\text{s}$. Przy pustym zbiorniku włączono pompę na dopływie, pompa działała przez 80 s , po 20 sekundach (od włączenia pierwszej pompy) włączono pompę na odpływie; pompa ta pracowała przez 10 s , następnie została wyłączona na 10 s i ponownie włączona na 10 s . Podaj równanie różniczkowe obiektu oraz jego transmitancję. Wykonaj obliczenia prowadzące do równania odpowiedzi obiektu na zadane wymuszenie. Narysuj cyklogramy (wykresy czasowe) zmiany wydajności pomp w czasie, cyklogram wydajności wypadkowej (różnica wydajności pomp) oraz czasowy wykres zmiany poziomu cieczy w zbiorniku.
3. Obliczyć transmitancję zastępczą układu przedstawionego na schemacie (przedstawić kolejne etapy redukcji schematu):

